

е папата, който изисква подобни притязанія; нъ какво да кажемъ за онѣзи хора, които върватъ подобни нелѣпости? Ако не бѣхъ са намирвали таквызи царюе, които слушатъ папскыѣ чудовищны лъжы, и не бѣхъ трѣсили удобреніе и корона освѣнъ въ правото си и въ поддържката на народа си, папыѣ можахъ да бждатъ и по-умѣренны въ притязаніята си.

Полскый царь нарежда законъ за наследство на короната и за да го направи силенъ за дѣцата и за подданищыѣ си моли папата да го потвърди. Францускый царь Филиппъ Августъ, единъ отъ силныѣ противници на папското прѣобладаніе, самъ прибѣгва до папата да иска припознаваніето за законны на онѣзи отъ своитѣ дѣца, които не были родены законно, и слуша съ благоговѣніе папскыѣ утвърденія, че «Святото сѣдалище е позволявало по нѣкогашъ възвожданіето на незаконны сынове на епископскый чинъ. Нъ когато то може да узаконява хората за духовныѣ работы, неговото право да узаконява по гражданскы е еще по-големо. Не ше ли бжде чудовищна работа да бжде челоувѣкъ законенъ за духовны дѣла, а пѣкъ за свѣтовны да не е?»

Арагонскый царь Петъръ рѣже еще по право. Той дошълъ за короната си въ Римъ. Когато папата го вѣнчавалъ, той не ся задоволилъ да обяви, че ше бжде вѣренъ на папскый прѣстолъ, а сложилъ короната въ черкова, послѣ пакъ я получилъ, нъ като даръ отъ папата и въ знакъ, че испанското царство е владѣніе на Петра Апостола и че царя ше бжде простъ намѣстникъ. На трѣгваніе този многодостоеенъ и уменъ царь турилъ на прѣстола писмо, съ което утвърдявалъ слѣдующето: «Като вървамъ най-искренно, че папата е намѣстникъ на оногизи, който дава царствата, и като искамъ да поставя себе си подъ покровителството на Св. Петра, азъ поднасямъ моето царство на римската черкова и го подчинявамъ на папата во вѣки вѣковъ.»

Това неограничено подчиненіе на испанското царство е траило до скоро врѣме и е имало най-гибелны сѣтвинны за испанскый народъ. Нийдѣ властьюта на папыѣ и на духовенството не е была толкози силна, колкото въ Испанія; нъ и нийдѣ не сж царували така свободно фанатизма,